

Kielce, 31 lipca 2019 r.

OK-I.0003.35-1.2019

Szanowny Pan**Andrzej Swajda****Radny Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego**

Odpowiadając na interpelację z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie podjęcia przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego odpowiednich działań w celu zwiększenia liczby stacji meteorologicznych włączonych do systemu IUNG monitorującego stan suszy rolniczej na terenie województwa świętokrzyskiego uprzejmie informuję, że monitorowanie suszy rolniczej w Polsce jest zadaniem administracji rządowej, co reguluje ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw i zwierząt gospodarskich (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 477 z późn. zm.). Zgodnie z zapisami ww. ustawy, minister właściwy do spraw rolnictwa ogłasza w drodze obwieszczenia wskaźniki klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb z podziałem na województwa, na podstawie danych przekazywanych przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, które są ustalane w oparciu o informacje zebrane z własnych punktów pomiarowych IUNiG – PBI, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, a także z informacji udostępnionych przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego z poszczególnych województw. Obwieszczenia w przedmiotowej sprawie publikowane są w okresie od 21 maja do 20 października, w terminie do 10 dni po zakończeniu sześciodekadowego okresu pomiarowego. Aktualnie pomiary służące do ustalenia wskaźników klimatycznego bilansu wodnego prowadzone są w około 700 stacjach na terenie całego kraju.

W naszym województwie działa 27 stacji IMiGW w tym: 1 stacja hydrologiczno-meteorologiczna I rzędu, 1 automatyczna stacja synoptyczna II rzędu, 2 stacje klimatologiczne III rzędu, 4 stacje klimatologiczne IV rzędu i 19 stacji opadowych V rzędu.

Z uwagi na fakt, że obecnie stosowana forma monitorowania suszy obarczona jest dość dużym błędem, IUNiG – PBI prowadzi badania nad możliwością wykorzystania satelitarnych zobrazowań radarowych do monitoringu zasięgu suszy rolniczej. Działania Instytutu ukierunkowane są na wykorzystanie nowoczesnych i precyzyjnych metod obrazowania stref zagrożonych suszą. Jak wynika z pisma Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi pana Rafała Romanowskiego, (znak pisma: F.we.071.115.2019 z dnia 2 lipca 2019 r.- kopia pisma w załączeniu), będącego odpowiedzią na pismo Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w sprawie niekorzystnych warunków pogodowych związanych z wysokimi temperaturami i brakiem opadów, w IUNiG – PIB: cyt.: „ ... trwają badania nad możliwością wykorzystania satelitarnych zobrazowań radarowych do

monitoringu zasięgów suszy rolniczej”, „ Działania Instytutu ukierunkowane są na systematyczne wykorzystanie nowych technologii, które służą zwiększeniu oraz dokładniejszym wyznaczaniu obszarów dotkniętych suszą rolniczą”.

Mając na uwadze zapowiedzi pana Ministra należy spodziewać się stopniowego odchodzenia od dotychczasowych metod monitorowania suszy rolniczej. Budowa nowych punktów pomiarowych jest kosztowna, i może okazać się rozbieżna z zamierzeniami IUNiG PIB, jak i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Koszt jednej stacji pomiarowej to wydatek około 50 tys. zł w przypadku stacji podłączonej do sieci energetycznej lub 70 tys. zł w przypadku stacji bez dostępu do sieci energetycznej, zasilanej panelami fotowoltaicznymi oraz turbinami wiatrowymi. Aby w pełni zaspokoić potrzeby naszego województwa należałoby zbudować około 75 takich stacji (zgodnie z sugestiami - po jednej w każdej gminie), co wygeneruje wydatki na poziomie około 4,5 mln zł. Do tego należy doliczyć koszty pozyskania działek, na których takie stacje należy ulokować. Szacunkowo całkowity koszt takiego przedsięwzięcia może osiągnąć nawet 5 mln zł. W kontekście prac jakie prowadzi IUNiG – PIB nad nowymi metodami monitorowania suszy rolniczej w kraju, tak wielkie nakłady na technologię, od której operator zamierza odchodzić, mogą budzić wątpliwości co do celowości takich wydatków.

Dodać należy, że w chwili obecnej nie ma sygnałów ze strony Świętokrzyskiej Izby Rolniczej czy też ze strony Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, aby na terenie naszego województwa wystąpiło zjawisko suszy rolniczej w znacznym stopniu. Zgodnie z uzyskanymi informacjami gminne komisje ds. szacowania skutków suszy zostały powołane w 7 gminach naszego województwa: Bałtów, Bodzechów, Ćmielów, Gowarczów, Mirzec, Ruda Maleniecka, Włoszczowa. W najnowszym, opublikowanym przez IUNiG PIB raporcie monitorowania wystąpienia warunków suszy w Polsce za okres od 21 maja do 20 lipca br. stwierdza się wystąpienie suszy na terenie województwa świętokrzyskiego w gminach: Kluczewsko, Ożarów, Secemin, Tarłów, Włoszczowa i Zawichost.

Zagrożone suszą uprawy to: zboża jare, rzepak i rzepik oraz krzewy owocowe. Mając to na uwadze należy się spodziewać zwiększenia liczby zgłoszeń powołania gminnych komisji ds. szacowania skutków suszy.

Ze swej strony Samorząd Województwa deklaruje chęć wsparcia, w miarę swoich możliwości, inicjatyw mających na celu podjęcie starań w kierunku zintensyfikowania prac zmierzających do bardziej precyzyjnego określania wskaźników klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gmin naszego województwa. Właściwymi podmiotami do kreowania takich inicjatyw są: Świętokrzyska Izba Rolnicza oraz IUNiG PIB.